

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Иван Владимиров Боев

преподавател в катедра „Наказателноправни науки”

факултет „Полиция” при Академията на МВР

гр. София, ул. „Ал. Малинов” № 1

За дисертационен труд на **тема:** „Разследване на престъпленията против горското стопанство”

за получаване на образователна и научна степен **„Доктор”**

в област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление: 3.6. Право

специалност: „Наказателен процес”

Автор на дисертационния труд: Ружена Георгиева Кондева-Елчинова

Дисертационният труд е представен пред научното жури при ЮЗУ „Неофит Рилски”, което е определено със заповед рег. № 3493/16.12.2013 г.

Трудът е обсъден и предложен за публична защита от катедрения съвет на катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт” към Правно – Историческия факултет ЮЗУ „Неофит Рилски”, протокол № 7/10.12.2013 г.

Докторанката Ружена Кондева е родена на 25.09.1970 г. в гр. Разлог. Завършва средно образование в ЕСПУ „Акад. Людмил Стоянов” - гр. Благоевград през 1989 г., след което придобива образователна степен магистър по право в СУ „Св. Климент Охридски” през 1995 г. Работи като прокурор, с богат за дисертанката юридически стаж от 19 години, като в момента заема длъжност Административен ръководител – районен прокурор в Районна прокуратура – гр. Разлог. С решение на ВСС от 2010 г. е с ранг „Прокурор в Апелативна прокуратура”.

Преподавателската ѝ дейност е свързана с работата ѝ като хоноруван асистент по наказателен процес в ПИФ на ЮЗУ, в периода 2001 – 2005 г. и обучител към Националния Институт по Правосъдието през 2013 г. Участва също така като лектор при обучението на разследващи полицаи от ОП Благоевград, където апробира научните си хипотези, свързани с дисертационната разработка. Особено полезно за развитие на научните

положения в дисертацията на Ружена Кондева оказват участието ѝ в „Обучение за обучители по европейско екологично право” по програма на Европейската комисия в областта на правото на околната среда, а за тяхното непосредствено приложение в теорията и практиката се определя от инициативата на дисертанката пред Главния прокурор на Р България за изменение и допълнение на Методическите указания за разследване на престъпленията и установяване на нарушенията на горите, както и изготвянето на предложения за решаване на спорни хипотези по прилагането на действащите нормативни актове в дейността по разследването на престъпленията против горското стопанство.

Представената дисертация не излиза от класическия вариант на дисертационно изследване – увод, четири глави, заключение и приложения, в обем от 285 стр. Литературните източници са 141 заглавия на кирилица и латиница. Приложеният автореферат на дисертационния труд съответства напълно на утвърдените от теорията и практиката изисквания. Авторката е представила и пет публикации на български език, непосредствено свързани с дисертационното изследване.

Изборът на дисертационния труд е определен от високия ръст (10% от общия ръст на стопанските престъпления, а в някои региони на страната и много повече) на престъпленията против горското стопанство, както и от трудностите, с които се сблъскват органите на досъдебното и съдебно производство при тяхното разследване и произнасяне на страседливи присъди за извършителите. И не на последно място липса на цялостна методика за разследването на този вид престъпления в нашата специализирана литература.

Изследваната тематика е повлияна от това, че авторката прекрасно познава нормативните, практическите и теоретичните аспекти, свързани с този вид престъпления. Използването на общонаучните методи на познанието особено тези, които пронизват цялостното творчество на дисертанката – историческия, нормативния, сравнително-правния, са ѝ позволили да изведе от това многообразие на нормативни източници (навярно няма друг вид престъпление от особената част на НК, което да е свързано с такъв обем от нормативни актове) онези необходими за теорията и практиката изводи, които безусловно ще подобрява непосредствената дейност при разследването на този вид престъпна дейност.

Но преди да тръгне на пътешествие из лабиринта на старинния Фолиант, дисертанката е избрала за нишката на Ариадна да ѝ послужат единствено научните методи и стремежът към истината, а не позоваването на традицията и на авторитетите.

Чест прави на дисертанката и това, че не се е подала на изкушението да се увлече единствено в анализа на изследваните от нея съдебни дела, които като количество са предостатъчни за направените от нея изводи, като е предотвратила по този начин

прибързаността на изводите и необосноваността на идентификацията на проблема, свеждането на научната образност до безлична традиционна форма на абстракции, лишени от актуалното за времето съдържание.

Може да се отбележи как постепенно дисертанката ни превежда от параграф в параграф, от глава в глава в разкриването на цялостното съдържание на целите и задачите, които си е поставила в своето дисертационно изследване. Повествованието губи характера на описание, старите, защитени от авторитети и традиции представи губят христоматийния си или компилативен подход, а изводите на дисертанката придобиват все по-голяма определеност и черти на достоверност.

Конкретните приноси могат да бъдат маркирани като:

1. Научни приноси:

- това е първото в нашата страна цялостно дисертационно изследване за разследване на този вид престъпление;
- сериозно и задълбочено са анализирани и изведени теоретични хипотези, разгледани са материалноправните и наказателнопроцесуалните нормативни актове отнесени към този вид престъпление;
- изследването има оригинален научен характер. Направено е на широка основа и критичен анализ на становищата за изясняване на въпросите, свързани с изследването на този вид престъпление.

2. Научно приложни:

- Дисертанката ни запознава с трудовете на няколко поколения учени, в които първоначалните идеи и догатки преминават в дисертационно изследване през строг отбор и селекция на основата на истински достоверни научни факти, за да се превърнат в научни хипотези, които в крайна сметка получават както теоретично, така и емпирично потвърждение; На основата на акуратно, точно, пълно, обективно, всестранно проучване на законодателството (още от началото на двадесети век до наши дни) и на практиката у нас и в други европейски страни, както и на утвърдените постановки в нашата наказателноправна, наказателнопроцесуална и криминалистическа теория се стига до научни критерии, които позволяват на авторката да предложи изключително ценни предложения *de lege ferenda*, с приемането на които несъмнено ще се подобри и работата на правозащитните и правораздавателните органи в борбата с този вид престъпления.

3. Приложни:

- предложените конкретни методически и тактически препоръки по отношение на преодоляване на трудностите при квалификацията на тези престъпления, разкриването на отношенията на конкуренция и поглъщане, възможните съвкупности за отграничаване на престъпленията по чл. 235 и чл. 236 НК от други сходни състави на престъпления са с висока практическа насоченост и непосредствена приложимост в непосредствената на съответните държавни оргтани;
- предложенията за създаване на специализирани органи за разследване на този вид престъпления, както методическите указания, които са насочени към подобряване на работата на органите на досъдебното производство при извършването на неотложните следствени действия, също са обект на сериозно внимание, на адмирации и кредитиране. Според мен, това неминуемо ще ограничи извършването на този вид престъпления и ще подобри работата на тези органи, а от това върнатите, спрените дела и оправдателните присъди поради липса на доказателства ще бъдат сведени до минимум.

Наред с високата положителна оценка на дисертационната разработка могат да се направят и общи критични бележки:

1. Обема на дисертационното изследване е много голям. При публикуването му е необходима научна редакция, което ще позволи да се структурира труда в утвърдените у нас схеми за методика на разследване на конкретен вид престъпление, както и да се избегнат някои повторения в изложението.
2. Констатациите, които се съдържат в труда, че предлаганите до сега методически указания, макар и някои научни изследвания да са неудовлетворителни, не трябва да води непременно до глобален (в обхвата на проблема) песимизъм. По скоро този факт показва единствено, че до този момент търсенията са следвали не особена перспективна насока, макар и в тях да са уточнени някои сами по себе си интересни, но явно второстепенни по отношение на централни проблеми обстоятелства. Подобна констатация, или просто допускане, обаче може да изиграе положителна роля, подтиквайки изследователите за избор на нови пътища на търсене и за критическа оценка на положенията, от които изхождат техните предшественици.

Заклучение:

Заявявам категорично, че дисертационният труд на Ружена Георгиева Кондева – Елчинова на тема: „Разследване на престъпленията против горското стопанство” отговаря напълно на Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правника за неговото приложение.

Предвид посоченото препоръчвам на Научното жури при ЮЗУ „Неофит Рилски” да даде на Ружена Георгиева Кондева – Елчинова образователна и научна степен „Доктор” в областта на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки, от професионално направление: 3.6. Право, по специалност: „Наказателен процес”.

31.01.2014 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Иван Боев